

**TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAGISTRAT DR.
GABRIELLA VELLA**

Seduta tad-9 ta' April, 2015

Rikors Numru. 48/2013

XXX

Vs

Direttur Generali (Taxxi Interni)

It-Tribunal,

Ra r-Rikors ipprezentat minn XXX fil-25 ta' Jannar 2013 permezz ta' liema jitlob li t-Tribunal: (1) jirrevoka d-decizjonijiet tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) dwar l-oggezzjonijiet tieghu ghas-snin ta' stima mill-1995 sa' l-2005 u konsegwentement jikkancella l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga kontra tieghu ghall-imsemmija snin ta' stima stante li: (i) il-Likwidazzjonijiet ta' taxxa ghas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002 huma preskritti u ghalhekk nulli u bla effett; (ii) huwa ddikjara korrettament l-*income* tieghu fil-prospetti ta' taxxa tas-snin ta' stima in kwistjoni, u (2) minflok jiddikjara li: (a) ebda taxxa ma hi dovuta minnu ghas-snin ta' stima in kwistjoni; (b) ma hemm ebda taxxa addizzjonali x'tithallas; u ghaldaqstant (c) ma hemmx imghax impost fuq is-snin ta' stima in kwistjoni, bl-ispejjez kontra id-Direttur Generali (Taxxi Interni);

Ra d-dokumenti annessi mar-Rikors promotur a fol. 7 sa' 21 tal-process;

Ra r-Risposta tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) permezz ta' liema jopponi ghall-appell tar-Rikorrent u jitlob li l-istess jigi michud, bl-ispejjez kontra r-Rikorrent, stante li l-allegazzjonijiet u konsegwenti pretensjonijiet tieghu huma infondati fil-fatt u fid-dritt u jitlob li minflok jikkonferma: (a) il-Likwidazzjonijiet ta' Rifjut ghas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 u 2005 tal-5 ta' Dicembru 2012; (b) il-Likwidazzjonijiet ta' Rifjut ghas-snin ta' stima 1995, 1996 u 1997 tat-18 ta' Dicembru 2012; (c) il-Likwidazzjonijiet ta' Rifjut ghas-sena ta' stima 1998 tad-19 ta' Dicembru 2012;

Kopja Informali ta' Sentenza

(d) l-Avvizi ta' Rifjut ta' l-Oggezzjoni ghas-snин ta' stima 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 u 2005 tat-12 ta' Dicembru 2012; u (e) l-Avvizi ta' Rifjut ta' l-Oggezzjoni ghas-snин ta' stima 1995, 1996, 1997 u 1998 tad-19 ta' Dicembru 2012;

Ra d-dokumenti annessi mar-Risposta tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) markati Dok. "GB1" sa' Dok. "GB21" a fol. 35 sa' 174 tal-process;

Ra li waqt is-seduta tad-29 ta' April 2013¹, il-partijiet kontendenti qablu li l-ewwel u qabel kollox it-Tribunal jaghti decizjoni dwar dawk is-snин ta' stima fir-rigward ta' liema r-Rikorrent qed jissolleva l-preskrizzjoni;

Ra l-affidavit tar-Rikorrent esebit permezz ta' Nota pprezentata fid-29 ta' April 2013 a fol. 184 sa' 186 tal-process, sema' x-xhieda ta' Elaine Bartolo, in rappresentanza tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), moghtija waqt is-seduti tad-9 ta' Lulju 2013² u ta' l-14 ta' Novembru 2013³ u ra d-dokumenti esebiti minnha markati Dok. "EB1" sa' Dok. "EB3" a fol. 190 sa' 243 tal-process u Dok. "EB4" a fol. 254 tal-process;

Sema' t-trattazzjoni orali da parte tad-difensuri tal-partijiet kontendenti fir-rigward ta' l-aggravju tal-preskrizzjoni;

Ra l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidra:

Bil-proceduri odjerni r-Rikorrent jikkontesta Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga kontra tieghu mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) ghas-snин ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 u 2005 in bazi ghas-segmenti aggravji: (i) il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa ghas-snин ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002 inhargu meta kien skada t-terminu legali ghall-hrug ta' l-istess; (ii) il-qligh tieghu kien dak minnu dikjarat fil-prospetti tat-taxxa relativi u mhux dak stmat mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) fil-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga kontra tieghu; u (iii) ma hija minnu dovuta l-ebda taxxa addizzjonali w imghax.

Fid-dawl ta' tali aggravji r-Rikorrent jitlob ir-revoka tad-decizjonijiet tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) dwar l-oggezzjonijiet tieghu ghas-snин ta' stima mill-1995 sa' l-2005 u konsegwentement il-kancellament tal-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga kontra tieghu ghall-imsemmija snin ta' stima u minflok jigi dikjarat li: (a) ebda taxxa ma hi dovuta minnu ghas-snин ta' stima in kwistjoni; (b) ma hemm ebda taxxa addizzjonali x'tithallas; u ghaldaqstant (c) ma hemmx imghax impost fuq is-snин ta' stima in kwistjoni, bl-ispejjez kontra id-Direttur Generali (Taxxi Interni).

¹ Fol. 183 tal-process.

² Fol. 244 sa' 252 tal-process.

³ Fol. 255 u 256 tal-process.

Id-Direttur Generali (Taxxi Interni), illum Kummissarju tat-Taxxi⁴, jopponi għat-talbiet tar-Rikorrent u jitlob li l-istess jigu michuda stante li għal kollo infondati fil-fatt u fid-dritt u minflok id-decizjonijiet tieghu għar-Rifjut ta' Oggezzjoni u konsegwenti Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima mill-1995 sa' l-2005 jigu ikkonfermati. Huwa jikkontendi li kuntrarjament għal dak affermat u pretiz mir-Rikorrent, il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 ma humiex preskritt, l-aggravju tar-Rikorrent relativi ghall-profitti magħmula minnu huwa insostenibbli u finalment li t-taxxa addizzjonali u imghax likwidati huma dovuti mir-Rikorrent skond il-Ligi.

Waqt is-seduta tad-29 ta' April 2013⁵ il-partijiet kontendenti qablu li qabel ma jidhol fil-meritu ta' l-appell interpost mir-Rikorrent, it-Tribunal għandu l-ewwel u qabel kollo jittratta u jiddeciedi l-aggravju tal-preskrizzjoni sollevat mir-Rikorrent fir-rigward ta' snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002. Fid-dawl ta' dan għalhekk din id-decizjoni se tkun limitata biss ghall-aggravju tal-preskrizzjoni sollevat mir-Rikorrent fir-rigward tal-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa relativi ghall-imsemmija snin ta' stima.

Qabel ma jittratta da l-aggravju però t-Tribunal għal kull buon fini jagħmel referenza ghall-Artikolu 3(3), (4) u (5) ta' l-Att dwar il-Kummissarju tat-Taxxi, Kap.517 tal-Ligijiet ta' Malta, kif applikabbli llum, li jipprovdu illi *mad-dħul fis-sehh ta' dan l-Att u minkejja kull ligi ohra, il-funzonijiet kollha vesti fil-Kummissarju tat-Taxxi Interni, fil-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u fil-Kontrollur tad-Dwana taht l-atti tat-taxxa għandhom jigu trasferiti lill-Kummissarju [ossia l-Kummissarju tat-Taxxi] u jigu ezercitati minnu u kull referenza ghall-Kummissarju tat-Taxxi Interni, ghall-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u ghall-Kontrollur tad-Dwana f-kull ligi għandha tinqara u tintiehem bhala referenza ghall-Kummissarju tat-Taxxi; (4) (a) Il-Kummissarju jista', bi qbil bil-miktub tal-Ministru, jiddelega kull funzjoni taht dan l-Att jew taht l-atti tat-taxxa lil kull ufficjal tad-dipartimenti tat-taxxa. (b) Kull delega magħmula taht dan is-subartikolu għandha tigi pubblikata mill-Ministru b'ordni fil-Gazzetta. (c) Minkejja kull ligi ohra, meta ufficjal ikun gie delegat xi funzjoni mill-Kummissarju taht il-paragarfu (a), l-ufficjal għandu jkun responsabbli lejn is-Segretarju Permanenti permezz tal-Kummissarju. (d) Il-Kummissarju jista', f-kull zmien, bi qbil mill-Ministru, jiehu lura dawk il-funzjonijiet kollha, jew uhud minnhom, li jkunu gew delegati taht dan is-subartikolu. Avviz dwar it-tehid lura ta' funzjonijiet għandu jigi pubblikat fil-Gazzetta tal-Gvern. (e) Meta l-Kummissarju jiehu lura funzjonijiet li kienu gew delegati lil persuna ohra taht dan is-subartikolu, huwa jiehu wkoll, minflok dik il-persuna, ir-rappresentanza legali u gudizzjarja tal-Gvern fuq id-dokumenti, l-atti gudizzjarji u l-azzjonijiet kollha magħmula, mibghuta, prezentati, mibdi jaew meħuda minn jew fisem jew kontra dik il-persuna ohra bis-*

⁴ Artikolu 3 tal-Kap.517 tal-Ligijiet ta' Malta w-Ordni ta' Assunzjoni mill-Għid ta' Funzjonijiet ippubblikat fil-harga tal-Gazzetta tal-Gvern tat-8 ta' Awwissu 2014.

⁵ Fol. 183 tal-process.

sahha ta' l-imsemmija delega; (5) *Il-Kummissarju għandu jkollu r-rappresentanza legali u gudizzjarja tal-Gvern fid-dokumenti, atti gudizzjarji u azzjonijiet kollha li jkollhom x'jaqsmu mal-gbir ta' taxxa u ma' kull kwistjoni ohra li d-dipartimenti tat-taxxa jkollhom interess fiha, kemm-il darba dik ir-rappresentanza ma tkunx giet delegata skond is-subartikolu (4).*

B' Ordni ta' Delega ta' Funzjonijiet relativi għall-Att dwar il-Kummissarju tat-Taxxi ippublikat fil-harga tal-Gazzetta tal-Gvern ta' l-20 ta' Lulju 2012 il-Kummissarju tat-Taxxi kien b'effett mill-20 ta' Jannar 2012 iddelega fost affarijiet ohra r-rappresentanza giudizzjajra in kwantu rigwarda *inter alia* taxxa li għandha tingabar taht u kwistjonijiet ohra nascenti mill-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income [Kap.123 tal-Ligijiet ta' Malta] u l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa [Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta] lid-Direttur Generali (Taxxi Interni). Dak l-Ordni fil-fatt kien jipprovdi illi skond *is-setghat mogħtija mis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 3 ta' l-Att dwar il-Kummissarju tat-Taxxi, il-Kummissarju tat-Taxxi bi qbil tal-Ministru responsabbi għall-finanzi, qiegħed hawn jiddelega d-drittijiet, id-doveri, is-setghat u l-funzjonijiet, inkluza r-rappresentanza legali u gudizzjarja tal-Gvern mogħtija lilu mis-subartikolu (5) ta' l-artikolu 3 ta' l-imsemmi Att, hawn aktar 'il quddiem imsejhin "id-drittijiet", kif gej: ... (a) id-drittijiet taht l-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income, l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, l-Att dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferiment, l-Att dwar il-Monte di Pietà, l-Ordinanza dwar Haddiema d-Dehem u Haddiema l-Fidda (Argentiera), l-Att dwar l-Akkwist ta' Proprjetà Immobбли minn Persuni Mhux Residenti, u kull regolament magħmul tahthom għandhom ikunu vestiti fl-ufficjal li minn zmien għal zmien jokkupa l-kariga ta' Direttur Generali (Taxxi Interni). ... Din l-Ordni u id-delegi magħmula tahha għandhom isseħħu b'sehħ mill-20 ta' Jannar 2012... Bis-sahha ta' tali Ordni għalhekk kien id-Direttur Generali (Taxxi Interni) li kellu jitqies bhala l-Awtorità pubblika intimata f'dawn il-proceduri.*

B' Ordni ta' Assunzjoni mill-Gdid ta' Funzjonijiet ippubblikata fil-harga tal-Gazzetta tal-Gvern tat-8 ta' Awwissu 2014, il-Kummissarju tat-Taxxi ha lura id-drittijiet, dmirijiet, setghat u funzjonijiet kollha li huma vestiti fiha taht fost ohrajn l-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income u l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa u dana b'effett mis-27 ta' Gunju 2014 u mill-imsemmija data, *id-delega ta' drittijiet, dmirijiet, setghat u funzjonijiet vestiti taht l-Atti u r-regolamenti fuq imsemmija* [fosthom l-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income u l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa] *li saret bin-Notifikazzjoni tal-Gvern numru 711 ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern data 3 ta' Lulju 2012 u bin-Notifikazzjoni tal-Gvern numru 766 ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern datata 20 ta' Lulju 2012 qiegħda tigi mhassra mingħajr pregħidżju ghall-kontinwazzjoni ta' l-effett ta' l-imsemmija Notifikazzjoni tal-Gvern għal dak li għandu x'jaqsam mad-delega ta' drittijiet, dmirijiet, setghat u funzjonijiet vestiti taht l-Ordinanza tad-Dwana, l-Att dwar id-Dazji ta' Importazzjoni, l-Att dwar Dazju tas-Sisa, u kull regolament magħmul tahthom u mingħajr pregħidżju*

ghall-validità ta' dak li sar bis-sahha ta' l-istess Notifikazzjonijiet tal-Gvern qabel id-data effettiva ta' din l-Ordni.

Minn dak provdut fl-Artikolu 3(4)(e) tal-Kap.517 tal-Ligijiet ta' Malta u fl-imsemmija Ordni ta' Assunzjoni mill-Gdid ta' Funzjonijiet johrog car li b'effett mis-27 ta' Gunju 2014 il-Kummissarju tat-Taxxi rega' assuma mill-gdid ir-rappresentanza giudizzjarja tal-Gvern fi proceduri nascenti minn u konnessjoni ma', fost ohrajn, l-Att dwar it-Taxxa fuq l-Income u l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa u ghalhekk illum huwa l-Kummissarju tat-Taxxi li għandu jigi kkunsidrat bhala l-Awtorità pubblika intimata f'dawn il-proceduri minflok id-Direttur Generali (Taxxi Interni).

Għalkemm illum l-Awtorità intimata f'dawn il-proceduri huwa l-Kummissarju tat-Taxxi u mhux iktar id-Direttur Generali (Taxxi Interni), it-Tribunal iqis li ma hemmx il-htiega li ssir korrezzjoni fl-okkju tal-proceduri stante li a tenur tar-Regolament 2 tar-Regolamenti Dwar l-Ekwivalenza ta' Certi Referenzi għall-Karigi fid-Dipartimenti tat-Taxxa, Legislazzjoni Sussidjarja 517.01, il-kliem imnizzel fl-ewwel Kolonna ta' l-Iskeda [fosthom Direttur Generali (Taxxi Interni)] għandu, fkull att gudizzjarju jew azzjoni gudizzjarja u fkull kommunikazzjoni notifikata jew indirizzata lil xi dipartiment tat-taxxa u fkull kommunikazzjoni mibghuta minn xi dipartiment tat-taxxa, jitqies li huwa ekwivalenti u li għandu l-istess tifsira u effetti legali bhall-kliem imnizzel fl-istess partita fittieni kolonna ta' l-Iskeda [ossia Kummissarju tat-Taxxi] u dan b'mod illi lkliem uzat fiz-zewg kolonni ta' l-istess partita għandu jkollu l-istess tifsira w-effett ghall-finjiet kollha tal-Ligi.

Iccarata din il-kwistjoni t-Tribunal se jghaddi biex jittratta l-aggravju tal-preskrizzjoni sollevat mir-Rikorrent fir-rigward tal-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002.

Ir-Rikorrent jaqsam il-kontestazzjoni tieghu dwar it-terminu entro liema inhargu fil-konfront tieghu l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002, fuq zewg binarji:

- (A) In kwantu rigwarda l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin **ta' stima 1995 sa' 1998** jikkontendi li dawn huma preskritti a tenur ta' dak provdut fl-Artikolu 30(4) tal-Kap. 372 tal-Ligijiet ta' Malta: *l-istima għal xi sena ta' stima, li ssir b'mod konformi ma' u skont xi wahda mid-disposizzjonijiet ta' qabel ta' dan l-artikolu **għandha issir matul dik l-istess sena ta' stima jew matul it-tmien snin li jigu wara l-iskadenza tagħha**⁶: Izda fkazijiet fejn ma jkunx għad hemm decizjoni finali jew sentenza finali, l-avviz ta' stima li jingħata lil persuna wara li jiskdau l-perjodi specifikati f'dan is-subartikolu ma għandux jikkostitwixi u ma għandu jitqies bhala li qatt ma kien jikkostitwixxi raguni beix dik l-istima jew*

⁶ Enfasi tat-Tribunal.

- avviz dwarha jigu iddikjarati b'kull mod preskritt iew xort' ohra soppressi, jekk dik l-istima tintbaghat sa mhux izjed tard mill-31 ta' Dicembru 2007: Izda wkoll meta dak l-avviz ma jinghatax sal-31 ta' Dicembru 2007 għaliex il-persuna ma tkunx tista' tinsab jew għal ragunijiet attribwibbli għaliha, dik l-istima għandha titqies li tkun giet avzata kif immiss jekk, mhux izjed tard mill-31 ta' Dicembru 2008 il-Kummissarju jippubblika avviz fil-Gazzetta u f'xi gurnal wieħed jew iktar ta' kuljum fejn jiddikjara li dik l-istima tkun saret u jistieden lill-persuna biex tmur tigħorha mid-Dipartiment; u*
- (B) In kwantu rigwarda l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin **ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002** jikkontendi li huma preskritti a tenur ta' l-Artikolu 31(6) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta: *stima jew stimi addizzjonali għal xi sena ta' stima taht is-subartikolu (5) għandha ssir jew għandhom isiru mhux iktar kmieni miz-zmien preskritt taht l-artikolu 10(1) sabiex jintbagħat il-prospett ta' l-income għal dik is-sena u mhux iktar tard minn hames snin minn tmiem is-sena li fiha kien intbagħat prospett ta' l-income jew prospett ulterjuri għal dik is-sena jew li fiha tkun saret ghazla taht l-artikolu 12 għal dik is-sena*⁷.

Ir-Rikorrent jikkontendi li siccome l-Likwidazzjonijiet tat-Taxxa għas-snin appena imsemmija nahrgu fl-**2008**, isegwi li kemm il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997 u 1998 kif ukoll il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 huma preskritti.

Jikkontendi wkoll li l-Artikoli tal-Ligi invokati mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) biex jiggustifika l-azzjoni tieghu kontra r-Rikorrent, ossia l-Artikolu 30(5) u l-Artikolu 31(7) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta *joholqu eccezzjoni għar-regola u għalhekk japplikaw biss fic-cirkostanzi specifici msemmija fihom. Mhux bizzejjed illi jkun hemm diskrepanza bejn dak li jkun iddikjara t-taxpayer u dak li d-Direttur Generali jidħiġ lu li kellu jigi dikjarat izda jrid jirrizulta li dik id-diskrepanza kienet dovuta għal dawk ic-cirkostanzi specifici. Ir-rikorrent għamel id-dikjarazzjonijiet kollha li kien tenut jagħmel skont il-ligi, u għamilhom b'mod komplet u veritier. Id-diskrepanza bejn dak li ddikjara l-esponenti fil-prospetti tat-taxxa tieghu u dak li d-Direttur Generali jippretendi li kellu jigi dikjarat kienet rizultat ta' back duty exercise. L-appellant jsostni li dak l-ezercizzju ma sarx korrettament u ma tax rizultat korrett. Fi kwlaunkwe kaz, ezercizzju bhal dak jindika, se mai, diskrepanza matematika fuq medda ta' snin izda qatt ma jammonta għal prova li kien hemm xi querq jew frodi jew negligenza jew intenzjoni ta' evażjoni da parti tat-taxpayer. Fil-fatt, l-ezercizzju ma jammontax għal prova li d-diskrepanza kienet dovuta għal xi raguni partikolari u, wisq inqas, ghac-cirkostanzi specifici msemmija fl-artikoli 30(5) u 31(7). Kif ritenut anke mill-Qorti ta' l-Appell, l-onneru tal-prova ta-cirkostanzi imsemmija f'dawk il-provvedimenti qiegħed fuq id-Direttur Generali u, fin-nuqqas ta' din il-prova l-istimi*

⁷ Enfasi tat-Tribunal.

mahrugin wara t-terminu legali għandhom jigu dikjarati preskritt u għalhekk nulli u bla effett⁸.

Kif già osservat, id-Direttur Generali (Taxxi Interni) jilqa' għal dan l-aggravju tar-Rikorrent billi jinvoka favur tieghu, ossia favur il-fatt li nhargu l-Likwidazzjonijiet ta' Stima fil-konfront tar-Rikorrent fl-**20 ta' Awwissu 2009** in kwantu rigwarda s-snin ta' stima 1995, 1996, 1997 u 1998 u fit-**2 ta' Awwissu 2008** in kwantu rigwarda s-snин ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002, dak provdut fl-Artikolu 30(5) tal-Kap. 372 tal-Ligijiet ta' Malta [Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995-1998]: *minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4), meta persuna ma tkunx bagħtet lill-Kummissarju l-prospetti mehtiega bl-Att dwar it-Taxxi għal xi sena ta' stima li tigi qabel is-sena ta' stima 1999 jew ma ddikjaratx b'mod komplet u veritier kull fatt materjali mehtieg ghall-istima tagħha għal xi sena u b'hekk tevita t-taxxa, il-Kummissarju, meta jidhirlu li dak li sar jkun dovut għal frodi jew evażżoni⁹, jista' f'kull zmien jagħmel stima ta' dik il-persuna b'dak l-ammont jew ammont addizzjonali hekk kif skont l-ahjar gudizzju tieghu dik il-persuna kellha tigi intaxxata u għandu jiehu passi biex isir il-hlas tat-taxxa, taxxa addizzjonali jew penali, u dak provdut fl-Artikolu 31(7) ta' l-imsemmi Kapitulu tal-Ligijiet ta' Malta [Likwidazzjonijiet ta' Taxxa 1999, 2000, 2001 u 2002]: minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6) meta persuna: (a) **tkun bagħtet prospett jew prospetti lill-Kummissarju u fihom ma tkunx zvelat il-fatti materjali kollha rilevanti għalbiex jigi determinat l-income u t-tnaqqis permess; jew (b) bil-ghan li tigi evitata t-taxxa jew bi traskuragni kbira jew konsapevoli tkun bagħtet lill-Kummissarju prospett li ma jkunx korrett u qarrieqi f'xi aspett materjali¹⁰, stima jew stima addizzjonali taħt is-subartikolu (5) tista' ssir f'kull waqt wara z-zmien stipulat skont ma hemm f'dan l-Att għar-rigward tal-konsenja tal-prospett ta' l-income għal dik is-sena.** Apparte dan fir-rigward tal-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 id-Direttur Generali (Taxxi Interni) jikkontendi ulterjorment jew ahjar alternattivament li l-istimi mħaruga mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 mhumiex preskritt iinkwantu fit-**30 ta' Mejju 2008 l-appellant issottometta formoli ta' aggustament għal dawk is-snin u għalhekk il-likwidazzjonijiet ta' l-esponent inhargu fi zmien hames snin minn tmiem is-sena li fiha kien intbagħat prospett ulterjuri a tenur tad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 31(6) tal-Kap. 372.***

Esposti l-kontestazzjonijiet rispettivi tal-partijiet kontendenti t-Tribunal se jittratta l-ewwel il-kwistjoni sollevata mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) li l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 ma humiex preskritt a tenur ta' l-Artikolu 31(6) tal-Kap. 372 tal-Ligijiet ta' Malta għaliex inhargu entro t-terminu ta' hames snin minn meta r-Rikorrent

⁸ Para. 12 sa' 14 tar-Rikors promotur.

⁹ Enfasi tat-Tribunal.

¹⁰ Enfasi tat-Tribunal.

issottometta formoli ta' aggustament għad-dikjarazzjonijiet ta' l-income tieghu għal dawk is-snin ta' stima.

Mill-provi prodotti jirrizulta li r-Rikorrent għamel id-dikjarazzjonijiet ta' l-income tieghu għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 fis-segwenti dati:

- 27 ta' Lulju 1999 – sena ta' stima 1999¹¹;
- 1 ta' Gunju 2000 – sena ta' stima 2000¹²;
- 27 ta' April 2001 – sena ta' stima 2001¹³; u
- 30 ta' April 2002 – sena ta' stima 2002¹⁴.

Jirrizulta wkoll illi fit-**30 ta' Mejju 2008**¹⁵ id-Dipartiment tat-Taxxi Interni ircieva w accetta Formoli ta' Aggustament sottomessi mir-Rikorrent ghall-istess imsemmija snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002¹⁶.

A tenur ta' l-Artikolu 13(3) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta persuna li tkun bagħtet prospett ta' l-income tista' **f'kull zmien qabel ma ssir stima taht l-artikolu 31 tagħmel dawk il-korrezzjonijiet jew zjidiet f'dak il-prospett li tqis meħtiega billi tibghat prospett iehor b'dak il-mod u fuq dik il-formola li tista' tigi preskritta¹⁷.** Fid-dawl ta' l-iskop u natura ta' aggustament għad-dikjarazzjoni ta' l-income già sottomessa, l-Artikolu 31(6) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta gustament jipprovdi li *stima jew stimi addizzjonali għal xi sena ta' stima taht is-subartikolu (5)* għandha ssir jew għandhom isiru mhux iktar kmieni miz-zmien preskrift taħt l-artikolu 10(1) sabiex jintbagħat il-prospett ta' l-income għal dik is-sena u mhux iktar tard minn hames snin minn tmiem is-sena li fiha kien intbagħat prospett ta' l-income **jew prospett ulterjuri**¹⁸ għal dik is-sena jew li fiha tkun saret ghazla taħt l-artikolu 12 għal dik is-sena.

Minn din l-ahhar disposizzjoni tal-Ligi jirrizulta b'mod car li kemm-il darba *taxpayer* jissottometti propsett ulterjuri, ossia Formola ta' Aggustament, li bih jikkoregi jew izid id-dħul minnu dikjarat fil-prospett originali t-terminu ta' hames snin ghall-fini li tinhareg stima mill-Kummissarju tat-Taxxi fir-rigward tas-sena/snин ta' stima milquta b'dak l-aggustament jerga' jibda jiddekorri minn tmiem is-sena li fiha jigi sottomess dak il-prospett ulterjuri. Fil-kaz in ezami jirrizulta li ghalkemm ir-Rikorrent issottometta l-Formoli ta' Aggustament għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 tul il-kors ta' l-investigazzjoni li kienet qed issir fil-konfront tieghu, huwa ssottomettihom **qabel ma nhargu l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa** għall-imsemmija snin ta' stima – ossia ssottomettihom **f'Mejju 2008** – u l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa

¹¹ Fol. 194 sa' 198 tal-process.

¹² Fol. 199 sa' 203 tal-process.

¹³ Fol. 204 sa' 207 tal-process.

¹⁴ Fol. 208 sa' 213 tal-process.

¹⁵ Dok. "EB2" a fol. 229 sa' 232 tal-process.

¹⁶ Dok. "GB5-1" sa' Dok. "GB5-4-2" a fol. 54 sa' 61 tal-process.

¹⁷ Enfasi tat-Tribunal.

¹⁸ Enfasi tat-Tribunal.

relattivi inhargu fit-**2 ta' Awwissu 2008**, quindi ben entro t-terminu ta' hames snin previst fl-Artikolu 31(6) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta.

Waqt it-trattazzjoni orali r-Rikorrent issottometta li ghalkemm huwa dahhal Formoli ta' Aggustament ghas-snин ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002, dawk il-Formoli ma għandu jkollhom l-ebda effett fuq il-kwistjoni tat-terminu entro liema inhargu il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa fil-konfront tieghu ghall-imsemmija snin ta' stima ghaliex b'dawk l-aggustamenti huwa kien aggusta ddikjarazzjoni originali tieghu fir-rigward ta' investimenti li kellu filwaqt li l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa kienu relattivi ghall-income min-negozju tieghu.

It-Tribunal assolutament ma jaqbilx ma' din is-sottomissjoni tar-Rikorrent għar-raguni illi fil-prospett ta' l-income tieghu *taxpayer*, inkluz għalhekk ir-Rikorrent, għandu jiddikjara *dawk il-partikolaritajiet, dikjarazzjonijiet, kontijiet, kalkoli jew dokumenti ohra li jkunu mehtiega sabiex l-income*¹⁹ u *it-tnaqqis permess ta' dik il-persuna u t-taxxa li tithallas minn, jew li tithallas lura lil dik il-persuna jkunu jistgħu jigu accertati malajar skond u ghall-finijiet ta' l-Atti dwar it-Taxxi*²⁰. A tenur ta' l-Artikolu 2 tal-Kap.123 tal-Ligijiet ta' Malta t-tifsira ta' **income** hi – *hlief ghall-finijiet ta' l-Artikolu 4(1) u tat-Taqsima IV tinkludi qligħ kapitali kif imfisser fl-artikolu 5*, it-tifsira ta' **income taxxabbi** hi – **l-income kollu ta' persuna fxi sena**²¹ u t-tifsira ta' **income totali** hi – **l-ammont aggregat ta' l-income**²² ta' kull persuna kif specifikat fit-Taqsima II ta' dan l-Att, li jifdal wara li jitqiesu lezenzjonijiet skont it-Taqsima III, u t-tnaqqis skont it-Taqsima IV u magħdudin skont id-disposizzjonijiet tat-Taqsima V. Izda bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 12(3)(b) ta' l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, kull income li mhux mehtieg li jintwera u li ma jintweriex skont id-disposizzjonijiet ta' l-Att dwar it-Taxxi ma jagħmlx parti mill-income totali.

Minn dawn id-disposizzjonijiet johrog car li l-Ligi b'mod generali u salv kwistjonijiet ta' tnaqqis jew sitwazzjonijiet fejn dhul partikolari ma jehtiegx li jiġi dikjarat, ma tagħmilx distinzjoni fid-dhul tat-*taxpayer* skond l-origini tieghu u t-*taxpayer* huwa obbligat li jiddikjara d-dhul taxxabbi kollu tieghu fil-prospett ta' l-income li jissottometti lid-Dipartiment tat-Taxxi Interni. Ladarba d-dikjarazzjoni li jrid jagħmel it-*taxpayer* fil-prospett ta' l-income hija tad-dhul taxxabbi tieghu, aggustament ta' dak minnu dikjarat fil-prospett ta' l-income originali huwa **aggustament tad-dhul** minnu dikjarat indipendentement mill-fatt jekk ikunx qed jagħġusta l-figura dikjarata jew mhux dikjarata bhala dhul minn sengħa, negozju jew professjoni jew il-figura dikjarata jew mhux dikjarata bhala dhul minn investiment.

Għalhekk fid-dawl ta' dak kollu appena osservat it-Tribunal iqis li kuntrarjament għal dak pretiz mir-Rikorrent il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa

¹⁹ Enfasi tat-Tribunal.

²⁰ Artikolu 10(1) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta.

²¹ Enfasi tat-Tribunal.

²² Enfasi tat-Tribunal.

ghas-snин ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 ma humiex preskriitti a tenur ta' l-Artikolu 31(6) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta. Din il-konkluzzjoni qed tigi ragguta minghajr pregudizzju ghall-osservazzjonijiet li se jagħmel it-Tribunal iktar 'l quddiem f'din id-decizjoni fir-rigward ta' l-applikabilità ta' dak dispost fl-Artikolu 31(7) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta ghall-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snин ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002.

Trattata din il-kwistjoni jehtieg issa tigi trattata l-kwistjoni tal-frodi w evażjoni invokata mill-Kummissarju tat-Taxxi fil-konfront tar-Rikorrent sabiex jiggustifika l-hrug ta' Likwidazzjonijiet ta' Taxxa oltre t-terminu ta' tmien snin previst fil-Ligi għal dak li jirrigwarda s-snин ta' stima 1995, 1996, 1997 u 1998, u anke, b'mod sussidjarju, għas-snин ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 fejn il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa nhargu oltre t-terminu ta' hames snin mis-sottomissjoni tal-prospetti ta' l-income originali tar-Rikorrent.

L-oneru tal-prova ftali cirkostanza, ossia meta l-Kummissarju tat-Taxxi jinvoka favur tieghu l-Artikolu 30(5) u/jew l-Artikolu 31(7) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta biex jiggustifika l-hrug ta' Likwidazzjonijiet ta' Taxxa oltre t-terminu statutorju previst fil-Ligi, jinkombi fuq l-istess Kummissarju. In effetti kif osservat mill-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **A.B. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni** pronuncjata fl-31 ta' Mejju 1971, fejn icċitat l-insenjamenti tad-decizjoni Hudson v. Humbles, *it is well established that, where the Revenue makes an assessment which would be out of time apart from the proviso to subsection (1), (fil-kaz tagħna at 53(2)) [u fil-kaz odjern l-Artikoli 30(5) u 31(7)] the burden lies upon the Revenue to establish that some form of fraud or wilful default (fil-kaz tagħna fraud or evasion) has been committed by the taxpayer in connection with or in relation to Income Tax. If the Revenue succeeds at this stage, the burden then shifts to the taxpayer to displace the assessment – for example, on the ground that it is excessive in amount*²³.

Dwar il-grad **tal-prova** mehtieg mill-Kummissarju tat-Taxxi ftali cirkostanza l-Qorti ta' l-Appell fis-sentenza fl-ismijiet **A.B. v. Kummissarju tat-Taxxi Interni**, pronuncjata fl-20 ta' Jannar 1992²⁴, osservat illi jekk il-Kummissarju tat-Taxxi Interni jinvoka d-dritt tieghu li allavolja jkunu ghaddew aktar minn tmien snin huwa xorta johrog Likwidazzjoni addizzjonali fit-termini ta' l-Artikolu 7 tal-Kap.123, it-taxpayer għandu dritt jitlob li l-istess Kummissarju almenu jipprova li kelleu prima facie raguni biex jifforma fehma li kien hemm qerq jew evażjoni skond il-kaz. Jidher mill-ligi li l-oneru tal-prova fkazijiet normali jaqa' fuq it-taxpayer, però fkazijiet fejn isiru Likwidazzjonijiet oltre l-perijodu preskrittiv il-Kummissarju tat-Taxxi Interni bhal ma gie deciz minn din il-Qorti fil-kaz Nru.81 fl-31 ta' Mejju 1971 jista' jigi miltub jipprova li verament ifforma l-fehma li kien hemm qerq jew

²³ Kawza Nru. 81, Decisions of the Court of Appeal, Volum 3 pg. 1 sa' 22.

²⁴ Kawza Nru. 159b, Decisions of the Court of Appeal, Volum 4 pg. 358 sa' 368.

evazjoni u fuq liema bazi wasal għaliha. M'ghandux l-oneru li jipprova li għandu ragun izda li ma wasalx ghall-Likwidazzjoni kapriccozament²⁵.

Fil-fehma tat-Tribunal fil-kaz in ezami d-Direttur Geneali (Taxxi Interni) irnexxielu jipprova b'mod sodisfacenti li l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa mahruga fil-konfront tar-Rikorrent għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997 u 1998, u anke għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 (ghalkemm dawn ta' l-ahhar già ma jistgħux jitqiesu bhala preskriitti in kwantu nhargu entro hames snin mill-Formoli ta' Aggustament sottomessi mir-Rikorrent) ma nhargux kapriccozament izda għaliex verament ifforma l-fehma li kien hemm qerq jew evazjoni da parte tar-Rikorrent fid-dikjarazzjonijiet tad-dhul tieghu għas-snin ta' stima in kwistjoni.

Mix-xhieda ta' Elaine Bartolo, rappresentant tad-Direttur Generali (Taxxi Interni), essenzjalment irrizulta li l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa għas-snin ta' stima meritu ta' dan l-appell, ossia mill-1995 sa' l-2005, inklużi għalhekk dawk is-snin ta' stima li skond ir-Rikorrent huma preskriitti, inhargu in segwitu għal *back duty exercise* li sar mid-Dipartiment dwar l-akkrexximent tal-kapital tar-Rikorrent tul is-snин sotto investigazzjoni minn liema rrizulta kumulu ta' assi kapitali li ma setax jigi spjegat mid-dikjarazzjonijiet li r-Rikorrent kien issottometta lid-Dipartiment u baqa ma giex minnu spjegat.

Fir-rigward, waqt is-seduta tad-9 ta' Lulju 2013²⁶ Elaine Bartolo iddikjarat *l-assessments inhargu għas-snin ta' stima 1995 sas-sena ta' stima 2005 kienu rizultat tal-back duty exercise fisem id-dipartiment fejn irrizulta li fuq dan iz-zmien ta' eleven years l-appellant kellu kumulu ta' assi kapitali li ma setax jigi spjegat mid-dikjarazzjonijiet li hu għamel fil-formoli tat-taxxa tieghu għal dak il-perjodu. ... meta hdimna l-capital accretion exercise rrizulta li kellu accumulated assets li ma setghux jigu spjegati skont l-income li iddikjara hu mis-sena 1995 sas-sena 2005 allura tigi qisu hu ma ddikjarax kolloġx għall-fini ta' taxxa. ... In fatti fil-back duty irrizulta li kien hemm income li mhux iddikjarat ta' 26,000 [dan huwa l-ammont li a bazi tieghu gew rifjutati l-oggezzjonijiet tar-Rikorrent u b'hekk giet stabbilita t-taxxa dovuta bid-deċiżjonijiet meħuda mill-Kummissarju tat-Taxxi fl-2012] għal dawk is-snin bejn l-1995 u l-2005 u għandi kopja tal-capital accretion – Dok. EB3 – minn fejn jirrizulta s-26,000 unexplained income. Bazikament hadna l-income li kellu mis-sena 1995 sas-sena 2005 li kellu trading income, capital gains, bank interest u kellu xi bejgh ta' xi karozzi. Bhala outgoings naqqasnilu l-ispejjez bhal N.I., it-taxxa li kien hallas, xi capital gains payments, xi kiri ta' karozzi li kellu, il-motor vehicle insurance, kellu xi loan repayments ukoll u life policy u living expenses. ... jidhru hawnhekk f'ta' kull sena fir-returns li tajtkom u x'hin innaqsu l-income li kien iddikjara u naqqasna l-outgoings jidher li l-possible savings kien bin-negative. Issa imbagħad hadna l-assets u l-liabilities li kellu fis-sena 1993 u l-assets u l-*

²⁵ Sottolinear tat-Tribunal.

²⁶ Fol. 244 sa' 252 tal-process.

liabilities li kelli fis-sena 2004. Kelli residenza li baqghet l-istess, kienet għandu fis-sena 1993 u kif ukoll fis-sena 2004, il-garaxx, kelli xi karozzi li tnejn minnhom ma kienux għandu fis-sena 1993 izda kienu għandu fis-sena 2004 u kelli karozza wahda li kienet għandu fis-sena 1993 u kien lahaq bieghha mbagħad u allura ma kinitx għandu fis-sena 2004. Hadna l-bank balances skont li kien mela hu fl-istatement of affairs. L-istatement of affairs hemm kopja tagħha mar-risposta wkoll, il-cash in hand l-istess li nizzel hu fl-istatement of affairs u l-closing stock. Issa l-closing stock tas-sena 1993 ma kellniex ir-return allura hadna l-average ta' xi snin, hemm nota, hadna average ta' fours years biex wasalna ghall-closing stock as at 31st December 1993. Din hemm nota ma' l-exercise kif wasalna għali u liabilities kelli zewg loans tal-BOV skond li nizzel hu fl-istatement of affairs u għalhekk jigu x'hin naqqasna n-net worths tas-sena 2004 milli kelli fis-sena 1993 imbagħad zidna l-possible savings jidher li kelli unexplained funds ta' 26,391. Imbagħad gie mifrux fuq l-eleven years dak it-26,000, kelli an increased income ta' 2,400 per year.

Dak affermat minn Elaine Bartolo jinsab sorrett u kkonfermat kemm mid-dokumentazzjoni esebita mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) flimkien mar-Risposta tieghu²⁷ u mid-dokumentazzjoni esebita minn Elaine Bartolo stess markata Dok. "EB1" sa' Dok. "EB3" a fol. 190 sa' 243 tal-process.

Minn din ix-xhieda u d-dokumentazzjoni esebita mid-Direttur Generali (Taxxi Interni) jiirrizulta li l-back duty exercise jew ahjar exercises peress illi saru ben erba' ezercizzji fil-kuntest ta' l-investigazzjoni fil-konfront tar-Rikorrent, li sar ghall-fini ta' l-akkrexximent fil-kapital tar-Rikorren sar fil-maggħor parti tieghu a bazi ta' informazzjoni sottomessa jew provduta mir-Rikorrent stess u in parti a bazi ta' assunzzjonijiet li l-Kummissarju necessarjament kelli jagħmel. Fil-fehma tat-Tribunal huwa proprio ghaliex id-dispkrepanza fl-akkumulu ta' assi tar-Rikorrent rrizultat u baqghet tirrizulta minn ezercizzju li sar fil-maggħor parti tieghu a bazi ta' informazzjoni sottomessa jew provduta mir-Rikorrent stess, li d-Direttur Generali (Taxxi Interni) gustament u legittimamente ifforma il-fehma li kien hemm qerq jew evażjoni da parte tar-Rikorrent għas-snin ta' stima meritu ta' dan l-appell, inkluz għalhekk is-snin ta' stima 1995 sa' 2002 meritu ta' din id-deċiżjoni u b'hekk ghadda biex jaapplika l-Artikolu 30(5) u l-Artikolu 31(7) [ghad illi in verità l-Likwidazzjoni ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1999, 2000, 2001 u 2002 ma jistghux jitqiesu bhala preskriġti ghaliex inhargu entro t-terminu ta' hames snin mill-Formoli ta' Aggustament sottomessi mir-Rikorrent] tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta u hareg il-Likwidazzjoni ta' Taxxa meritu ta' din id-deċiżjoni.

Da parte tieghu r-Rikorrent ma ressaqx prova kuntrarja konvincenti li tissosstanzja l-pretensjoni tieghu li l-Artikoli 30(5) u 31(7) tal-Kap.372 tal-Ligijiet ta' Malta mhux applikabbli fil-kaz in ezami u li konsegwentement il-Likwidazzjoni ta' Taxxa għas-snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999,

²⁷ Dok. "GB1" sa' Dok. "GB21" a fol. 35 sa' 174 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

2000, 2001 u 2002 huma preskritti a tenur ta' l-Artikoli 30(4) u 31(6) ta' l-imsemmi Kapitolu tal-Ligijiet ta' Malta. L-unika argumentazzjoni li avanza in sostenn ta' dan l-aggravju preliminari tieghu hi li skontu l-investigazzjoni fil-konfront tieghu kellha tinbeda mill-1999 għaliex għas-snin ta' qabel kien ghadda wisq zmien u għalhekk ma kellux id-dokumentazzjoni mehtiega²⁸. Meta l-back duty exercises inhadmu, kif ingħad, fil-maggor parti a bazi ta' informazzjoni sottomessa jew provduta mir-Rikorrent stess, id-difiza tieghu għal dak li jirrigwarda l-allegazzjoni tal-frodi w-evazjoni u ta' l-evilta ta' taxxa bi traskuragni jew b'mod konsapevoli, ftit li xejn tista' tregi.

Fid-dawl ta' dan kollu osservat għalhekk it-Tribunal iqis li kuntrarjament għal dak pretiz mir-Rikorrent il-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa a snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002 ma humiex preskritti.

Għal dawn ir-ragunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jichad l-aggravju preliminari sollevat mir-Rikorrent u filwaqt li jiddikjara li l-Likwidazzjonijiet ta' Taxxa a snin ta' stima 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 u 2002 ma humiex preskritti, jordna l-prosegwiment tal-kawza fil-meritu.

L-ispejjeż relattivi għal din id-decizjoni għandhom jigu sopportati interament mir-Rikorrent.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

²⁸ Vide affidavit tar-Rikorrent fol. 185 u 186 tal-process.